Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-08 Milieuraad

Nr. 660

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 november 2016

Op 19 december a.s. vindt de laatste Milieuraad onder Slowaaks Voorzitterschap plaats. Bij deze ontvangt u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de geannoteerde agenda van deze Raad. Bijgevoegd is het voortgangsoverzicht van actuele Europese wetgevingsinitiatieven op het gebied van infrastructuur en milieu[1].

Tijdens deze Milieuraad zal met name gesproken worden over de Commissievoorstellen m.b.t. het Europees emissiehandelssysteem. Ook worden er Raadsconclusies aangenomen m.b.t. chemicaliën, gezondheid en milieu en zal het Voorzitterschap een voortgangsrapportage geven over de onderhandelingen over de afvalrichtlijnen. Onder «Diversen» verwacht Nederland een presentatie van de Commissiemededeling *Next Steps for a Sustainable European Future*, een update over lopende wetgevingsinitiatieven en een terugkoppeling van enkele internationale bijeenkomsten. Ten slotte zal Malta het voorzittersprogramma voor het volgend half jaar toelichten.

Europees emissiehandelssysteem

Op deze Milieuraad staat een discussie geagendeerd over de herziening van het Europees emissiehandelssysteem voor broeikasgassen (ETS). Met de herziening van de richtlijn wordt het percentage waarmee de hoeveelheid emissierechten jaarlijks krimpt (oftewel de lineaire reductiefactor) verhoogd naar 2,2%. Verder wordt gekeken naar het systeem waarmee bedrijven die risico lopen op koolstoflekkage (verplaatsing van productie uit Europa vanwege een stijgende koolstofprijs) worden beschermd. Met de herziening worden tevens fondsen ingericht die armere EU landen moeten helpen hun energiesysteem te moderniseren en die innovatie in koolstofarme oplossingen moeten ondersteunen.

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kst-21501-08-660
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Inzet Nederland

Om in te kunnen stemmen met een eventueel gemeenschappelijk standpunt zijn conform de motie-Dijkstra[2] voor Nederland een lineaire reductiefactor van ten minste 2,2% en een adequate bescherming van de bedrijven met een daadwerkelijk risico op koolstoflekkage, belangrijke voorwaarden. Nederland zet in op een meer gerichte bescherming tegen koolstoflekkage, opdat alleen bedrijven met een daadwerkelijk risico hierop emissierechten ontvangen. Op basis van de huidige teksten komen te veel sectoren in aanmerking voor volledige bescherming, terwijl het aantal rechten dat beschikbaar is voor gratis allocatie beperkt is. Daardoor blijft het risico bestaan dat er een algehele kortingsfactor op de toewijzing van emissierechten moet worden toegepast.

Nederland wil vasthouden aan de voorgestelde verdeling tussen gratis rechten en te veilen rechten, en wil reële benchmarks die rekening houden met technologische ontwikkeling. Daarnaast is van belang dat de middelen die onder het ETS worden gereserveerd voor innovatie en modernisering van het energiesysteem daadwerkelijk bijdragen aan broeikasgasreducties.

Indicatie krachtenveld

Het Slowaaks Voorzitterschap heeft eerder aangegeven tijdens deze Milieuraad een gemeenschappelijk standpunt vast te willen stellen. Het is echter de vraag of dat in dit stadium mogelijk zal zijn. De Raad is op minstens twee essentiële punten nog verdeeld over de inhoud van de herziene richtlijn. Ten eerste zijn lidstaten het nog niet eens over hoe de bescherming tegen koolstoflekkage vorm te geven en hoe de toepassing van een algehele kortingsfactor kan worden vermeden. Een aantal lidstaten wil de algehele kortingsfactor voorkomen door het aandeel gratis weg te geven emissierechten te verhogen ten koste van het aandeel te veilen emissierechten. Ten tweede is er verschil van inzicht over de voorwaarden en vormgeving van het modernisatiefonds en het innovatiefonds. Op het moment van schrijven van deze geannoteerde agenda is er nog geen zicht op een voorstel dat kan rekenen op een gekwalificeerde meerderheid.

Raadsconclusies chemicaliën, gezondheid en milieu

Nederland heeft op 1 juni van dit jaar een ambtelijke conferentie georganiseerd in Brussel om een aantal mogelijke verbeteringen in de REACH regelgeving (productie van en handel in chemische stoffen) te bespreken. De conclusies van deze conferentie heb ik tijdens de Milieuraad van 20 juni jl. onder de aandacht gebracht. Naar aanleiding hiervan heeft een aantal lidstaten het Slowaaks Voorzitterschap verzocht om Raadsconclusies op te stellen die gericht zijn op het realiseren van een hoog beschermingsniveau voor de menselijke gezondheid en het milieu door het verantwoord omgaan met chemische stoffen. De Raad zal deze Raadsconclusies bespreken en naar verwachting ook vaststellen.

Inzet Nederland

Nederland verwelkomt Raadsconclusies op dit thema. Deze moeten volgens Nederland benadrukken dat een viertal acties uit het 7e Milieuactieprogramma nu met spoed moeten worden uitgevoerd. Het gaat daarbij om het (1) uitwerken van een aanpak waarmee veilig met nanomaterialen kan worden gewerkt, (2) het tot een minimum beperken van de bloot-

[2] Kamerstuk 21 501-08, nr. 627.

stelling aan hormoonverstorende stoffen, (3) het uitwerken van een aanpak voor het omgaan met de effecten van combinaties van stoffen, en (4) het minimaliseren van de blootstelling door stoffen in producten. Verder vindt Nederland het van groot belang dat er voldoende voortgang wordt gemaakt bij het identificeren en uitfaseren van de meest zorgwekkende stoffen; de zogenoemde SVHC[3] Roadmap. Daarnaast ziet Nederland graag een aantal meer algemene punten terugkomen in de conclusies, bijvoorbeeld het beter faciliteren van de naleving van REACH en het verlagen van kosten (met name voor het mkb), zonder daarbij het beschermingsniveau aan te tasten. Ook zou de Commissie de consistentie binnen de regelgeving voor chemische stoffen moeten verbeteren, ondermeer tussen REACH en de regelgeving voor arbeidsomstandigheden.

Indicatie krachtenveld

Op hoofdlijnen bestaat er brede steun voor dergelijke Raadconclusies. Naar verwachting kan een tekst worden aangenomen die bovengenoemde punten afdoende adresseert.

Wijzigingsvoorstellen afvalrichtlijnen

Het voorzitterschap heeft voor deze Milieuraad een voortgangsrapportage geagendeerd over de onderhandelingen om zes afvalrichtlijnen te herzien als onderdeel van het pakket circulaire economie. Omdat de onderhandelingen in de Raadswerkgroep nog in volle gang zijn, is het niet de verwachting dat hierover tijdens de Milieuraad discussie zal ontstaan. Het Maltees voorzitterschap zal de behandeling in 2017 verder voortzetten.

Inzet Nederland

Het kabinet is van mening dat het algehele ambitieniveau van het pakket gehandhaafd moet blijven.

Indicatie krachtenveld

Het ambitieniveau van de lidstaten verschilt sterk: sommige lidstaten delen de ambities van Nederland en de Commissie en willen o.a. dat de doelstellingen uit het voorstel niet verlaagd worden. Een ongeveer even grote groep lidstaten denkt de doelstellingen niet op tijd te kunnen halen en vraagt om uitstel of verlaging. Verder is er ook een groep die zich, mede gezien de nog lopende discussie over de berekeningsmethode voor recycling, nog op de vlakte houdt, omdat de uitkomst hiervan van invloed kan zijn op de uiteindelijke doelstellingen.

Het Europees Parlement worstelt ook met de complexiteit van het onderwerp en heeft de stemming over de amendementen uitgesteld tot januari 2017.

Diversen

De Europese Commissie en het Voorzitterschap zullen een terugkoppeling geven van de volgende internationale bijeenkomsten:

- De 22e bijeenkomst van het VN Klimaatverdrag (COP22) kwam bijeen van 7–18 november jl. in Marrakech, Marokko. Tijdens deze bijeenkomst is een werkprogramma overeengekomen dat in 2018 (COP24) moet leiden tot vaststelling van de gedetailleerde regels die nodig zijn voor de uitvoering van het Parijs Akkoord en werden door een scala

[3] SVCH staat voor Substance of Very High Concern.

van actoren initiatieven gepresenteerd met betrekking tot de implementatie van de doelen van dit akkoord. Met het aannemen van de *Marrakech Action Proclamation* toonden landen zich eensgezind in hun steun aan het Parijs Akkoord en vastberaden de afspraken uit dit akkoord te implementeren.

- De 66e bijeenkomst van de *International Whaling Commission* vond plaats van 20–28 oktober in Portoroz, Slovenië. Er werden zes resoluties aangenomen, onder meer gericht op verbeteren van het functioneren van de IWC als organisatie en strengere regels voor de Japanse wetenschappelijke walvisvangst.
- De 9e bijeenkomst van het UNECE verdrag voor industriële ongevallen komt bijeen van 28–30 november in Ljubljana, Slovenië. Tijdens deze bijeenkomst zal een amendement van het verdrag worden vastgesteld. Dit amendement heeft betrekking op openstelling van het verdrag voor leden buiten de UNECE en bevat verder een versterking van de betrokkenheid van het publiek.
- De 13e verdragsbijeenkomst van het Biodiversiteitsverdrag (COP 13 CBD) komt bijeen van 4–17 december 2016 in Cancun, Mexico. Hier wordt de balans opgemaakt met betrekking tot het behalen van de Aichi targets (wereldwijde doelen op het terrein van biodiversiteit) en wordt bezien hoe eventueel kan worden bijgestuurd. Tevens vindt de tweejaarlijkse bijeenkomst plaats van beide aan de CBD gerelateerde protocollen: het Nagoya Protocol inzake toegang tot genetische rijkdommen en het Cartagenaprotocol inzake bioveiligheid. Tijdens deze bijeenkomsten wordt de voortgang van de implementatie van deze protocollen besproken en worden afspraken gemaakt over de werkzaamheden de komende jaren.

Verder wordt verwacht dat de Commissie de mededeling *Next Steps for a Sustainable European Future* zal presenteren. Dit voorstel betreft o.a. de Europese uitvoering van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

Tot slot zal inkomend voorzitter Malta het werkprogramma voor het komende half jaar presenteren.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijksma